

2024/1063

5.4.2024

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/1063,

4. aprill 2024,

mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Ghana relvajõudude toetamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ⁽¹⁾ luuakse Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks aluslepingu artikli 21 lõike 2 punkti c kohaselt. Eelkõige kasutatakse Euroopa rahutagamisrahastut otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 kohaselt selliste abimeetmete rahastamiseks nagu kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmed.
- (2) Seoses Saheli keskosa kriisiga on Guinea lahe rannikuriikide (Ghana, Côte d'Ivoire, Benin ja Togo) põhjapoolsete piirkondade julgeolekutingimused halvenenud.
- (3) Halvenevate julgeolekutingimuste tõttu on vajalik tugevdada kaitse- ja julgeolekujõude, et võimaldada ja toetada Ghana stabiliseerimispuudlust. Sellega seoses ning olles täielikult teadlik asjaolust, et olukord nõuab integreeritud reageerimist, on pikaajalise rahu ja julgeoleku tagamine Ghanas üks liidu peamisi prioriteete.
- (4) Nõukogu võttis 10. juulil 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/1440, ⁽²⁾ mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Ghana relvajõudude toetamiseks, eesmärgiga suurendada Ghana relvajõudude suutlikkust kaitsta Ghana territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ja riigi tsiviilelanikkonda sisemise ja välise agressiooni eest ning aidata kaasa rahu ja stabiilsuse tagamisele piirkonnas.
- (5) Nõukogu võttis 3. augustil 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/1599, ⁽³⁾ millega luuakse ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames Euroopa Liidu julgeoleku- ja kaitsealgatus Guinea lahe Lääne-Aafrika riikide, nimelt Ghana ja Benini toetuseks (edaspidi „algatus“). Algatuse strateegiline eesmärk on aidata nendel Guinea lahe Lääne-Aafrika riikidel, kus see luuakse, arendada oma julgeoleku- ja kaitsejõudude piisavat suutlikkust ohjeldada terroristlike relvastatud rühmituste survet ja sellele reageerida.
- (6) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) sai 12. detsembril 2023 Ghanalt taotluse, et liit abistaks Ghana relvajõude põhivarustuse hankimisel, et tugevdada riigi põhjaossa lähetatud sõjaliste üksuste operatsioonivõimet, eesmärgiga võidelda relvastatud rühmituste ja nende terrorirünnakute vastu ning vähendada nende rühmituste võimalusi terrorirünnakuid toime panna.
- (7) Abimeetmete rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, ⁽⁴⁾ ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

⁽¹⁾ Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

⁽²⁾ Nõukogu 10. juuli 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/1440, mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Ghana relvajõudude toetamiseks (ELT L 176, 11.7.2023, lk 28).

⁽³⁾ Nõukogu 3. augusti 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/1599, mis käsitleb Euroopa Liidu julgeoleku- ja kaitsealgatust Guinea lahe Lääne-Aafrika riikide toetuseks (ELT L 196, 4.8.2023, lk 25).

⁽⁴⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

- (8) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriigi põhimõtet ja head valitsemistava kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelise õiguse, eelkõige rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõigusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Ghanat (edaspidi „toetusesaaja“).
2. Abimeetme eesmärk on suurendada Ghana relvajõudude suutlikkust kaitsta Ghana territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust ja riigi tsiviilelanikkonda sisemise ja välise agressiooni eest ning aidata kaasa rahu ja stabiilsuse tagamisele piirkonnas.
3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgi saavutamiseks rahastatakse abimeetmest järgmist liiki varustust, mis pole mõeldud surmava jõu kasutamiseks, ning järgmisi teenuseid:
 - a) meditsiinivarustus;
 - b) pioneerivarustus;
 - c) sihtotstarbeline haridustegevus sõjalise logistika alaste teadmiste vallas;
 - d) kaitseluure seadmed;
 - e) elektroonilise sõjapidamise süsteemid;
 - f) demineerimiskomplektid.
4. Abimeetme kehtivusaeg on 36 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ettenähtud lähtesumma on 25 000 000 eurot.
2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korrale.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Kõrge esindaja sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.
2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:
 - a) abimeetmest toetatavad Ghana relvajõudude üksused järgivad asjakohast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;
 - b) kõiki abimeetme raames antud varasid kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks need anti;

- c) kõiki abimeetme raames antud varasid hooldatakse piisavalt, et tagada nende kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu olelusringi jooksul;
 - d) abimeetme raames antud vara ei lähe kaduma ning seda ei anta selle olelusringi lõpus ilma otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komitee nõusolekuta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on nimetatud kokkulepetes kindlaks määratud.
3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetme alusel toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise tagamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate tulude ja kulude haldamise korraga, järgides terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastu raames rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.
2. Artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusi viib ellu abimeetmete haldur, tehes seda asutusega *Economat des Armées* sõlmitud halduskokkuleppe kaudu vastavalt otsuse (ÜVJP) 2021/509 artiklile 37.

Artikkel 5

Järelevalve, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teeb järelevalvet toetusesaaja artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmise üle. Kõnealust järelevalvet kasutatakse selleks, et suurendada teadlikkust artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidata vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi abimeetmest toetatavate Ghana relvajõudude üksuste poolt.
2. Varustuse ja varude tarnimisele järgnev kontroll korraldatakse alljärgnevalt:
 - a) tarne kättesaamise tõendamine, mille puhul lõppkasutaja relvajõud allkirjastavad omandiõiguse üleminekul Euroopa rahutagamisrahastu tarnesertifikaadid;
 - b) aruandlus, mille puhul toetusesaaja annab igal aastal aru abimeetme raames antud varustust hõlmavate tegevuste kohta ja kindlaksmääratud varustusühikute inventari kohta seni, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee ei pea seda aruandlust enam vajalikuks;
 - c) kohapealne kontroll, mille puhul toetusesaaja annab kõrgele esindajale ja Euroopa rahutagamisrahastu audiitoritele taotluse korral juurdepääsu kohapealsete kontrollide ja Euroopa rahutagamisrahastu auditite tegemiseks.
3. Pärast abimeetme lõpuleviimist teeb kõrge esindaja lõpphindamise, et analüüsida, kas abimeede on artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele kaasa aidanud.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuue kuu järel aruande abimeetme rakendamise kohta kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63. Abimeetmete haldur annab otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, sealhulgas edastades teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

Artikkel 7

Peatamine ja lõpetamine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.
2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib samuti soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 4. aprill 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

H. LAHBIB